

HRVATSKI FOND ZA PRIVATIZACIJU

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskog fonda za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
 - Fond je ustrojio poslovne knjige prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. U poslovnim knjigama nisu evidentirani prihodi od prodaje dionica i udjela iz portfelja Fonda u iznosu 84.553.549,00 kn.
 - Tijekom 2007. provedeno je 35 postupaka javne nabave, od čega jedanaest postupaka velike vrijednosti i 24 postupka male vrijednosti. Nabavljeno je robe, radova i usluga u vrijednosti 10.231.701,00 kn. U odlukama o osnivanju stručnog povjerenstva ne navode se podaci o planiranoj vrijednosti nabave niti načinu provedbe postupka javne nabave. Bez primjene propisanih postupaka nabave nabavljena je računalna oprema u iznosu 337.782,00 kn.
 - Fond je ustrojio evidencije o stanju, promjenama i vrijednosti portfelja. Evidencije o stanju, promjenama i vrijednosti portfelja u pomoćnim evidencijama sektora prodaje, bazi podataka i poslovnim knjigama Fonda nisu usklađene. Vrijednost portfelja iskazanog u poslovnim knjigama manja je od vrijednosti portfelja iskazanog u pomoćnoj evidenciji u bazi podataka za 927.214.026,00 kn.
 - Tijekom 2007. Fond je putem javnog nadmetanja prodao dionice ili udjele pet društava nominalne vrijednosti 992.327.320,00 kn. Dionice ili udjeli prodani su za 40.602.957,00 kn, što čini 4,1% nominalne vrijednosti. Dionice jednog društva nominalne vrijednosti 442.704.900,00 kn prodane su za 1,00 kn. Društvo je za razdoblje od 2003. do 2005. iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu 455.119.444,00 kn. Prema godišnjem financijskom izvještaju, knjigovodstvena vrijednost jednog društva za 2005. iznosila je 123.934.988,00 kn (vrijednost imovine u iznosu 1.168.319.375,00 kn - obveze 1.044.384.387,00 kn). Ako se obveze umanje za iznos otpisanih obveza (1.033.940.543,00) knjigovodstvena vrijednost navedenog društva na koncu 2005. iznosila bi 1.157.875.531,00 kn. Prema jednakom izračunu, vrijednost navedenog društva na koncu 2006., uz otpis obveza, iznosila bi 1.127.798.145,00 kn. S obzirom da je knjigovodstvena vrijednost navedenog društva nakon otpisa obveza koncem 2006. iznosila 1.127.798.145,00 kn, iz dokumentacije nije vidljivo na temelju kojih kriterija je određena prodajna cijena dionica navedenog društva.

Osim toga, potraživanja državnih vjerovnika u iznosu 1.079.096.303,00 kn prodana su uz popust od 99,0%, što iznosi 1.068.305.339,00 kn.

Uz to, u razdoblju od 1996. do 2002. navedenom društvu su otpisana potraživanja državnih vjerovnika u iznosu 1.207.829.970,00 kn, a potraživanja u iznosu 103.446.346,00 kn pretvorena su u ulog.

- Sredinom srpnja 2007., Fond je s odabranim kupcem jednog poslovnog udjela društva nominalne vrijednosti 405.060.100,00 kn zaključio ugovor o prodaji za najveću cijenu kupoprodaje u iznosu 37.000.000,00 kn, odnosno najmanju cijenu kupoprodaje u iznosu 10.000.000,00 kn. Kupac je najmanju cijenu kupoprodaje platio u ugovorenom roku, a od razlike u iznosu 27.000.000,00 kn (umanjene za iznos obveze prema trgovačkom društvu u iznosu 10.000.000,00 kn) platio je 5.052.848,00 kn. Zbog kršenja danih jamstava o obvezama (naknadno utvrđenih obveza društva za rezerviranja za jubilarne nagrade i povlastice u vezi s umirovljenjem), nije platio dio ugovorene cijene u iznosu 11.947.152,00 kn.
- Fond koristi sredstva od prodaje dionica i udjela, na temelju odluka upravnog odbora, za davanje pozajmica trgovačkim društvima. Potraživanja za dane pozajmice u ukupnom iznosu 409.293.820,00 kn, odnose se na potraživanja od 36 društava u kojima se udjel Fonda u vlasništvu kreće od 0,01% do 99,02% temeljnog kapitala, a drugih imatelja državnog portfelja od 13,9% do 100,0%. Pozajmice su odobravane i društvima u kojima Fond nema udjela u vlasništvu. Odnose se na potraživanja od tri društva u iznosu 23.3167.746,00 kn. Za odobravanje pozajmica nisu doneseni kriteriji na temelju kojih trgovačka društva ostvaruju pravo na pozajmicu.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi	143.100.000,00	92.909.417,00	64,9
2.	Izdaci (rashodi)	170.007.240,00	92.909.417,00	54,7
3.	Manjak prihoda	26.907.240,00	0,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Dugotrajna imovina		14.827.586.228,00	
5.	Kratkotrajna imovina		1.188.145.343,00	
6.	Obveze		2.239.272.601,00	
7.	Izvori financiranja		13.141.708.680,00	
8.	Saldo fonda		634.750.290,00	
9.	Broj zaposlenika			183

Dugotrajna imovina odnosi se na financijsku imovinu u iznosu 13.759.085.177,00 kn, potraživanja u iznosu 896.020.805,00 kn, materijalnu imovinu u iznosu 172.117.598,00 kn i nematerijalnu imovinu u iznosu 362.648,00 kn.

Kratkotrajna imovina odnosi se na financijsku imovinu u iznosu 1.144.552.745,00 kn, novac u banci i blagajni u iznosu 26.035.522,00 kn i potraživanja u iznosu 17.557.076,00 kn.

Obveze se odnose na dugoročne obveze po osnovi kredita u iznosu 175.148.728,00 kn, te kratkoročne obveze prema Ministarstvu financija u iznosu 1.407.389.442,00 kn, državnim institucijama u iznosu 468.549.782,00 kn, po osnovi zajmova i kredita u iznosu 180.370.877,00 kn, po osnovi ponudbenih garancija u iznosu 3.762.426,00 kn, po osnovi kamata u iznosu 1.481.231,00 kn, prema dobavljačima u iznosu 1.052.850,00 kn, prema zaposlenima u iznosu 830.518,00 kn, obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe u iznosu 542.804,00 kn i druge kratkoročne obveze u iznosu 143.943,00 kn.

Izvori financiranja odnose se na izvore financiranja od osnivača u iznosu 63.807.113,00 kn i druge izvore financiranja u iznosu 13.077.901.567,00 kn.

Saldo fonda odnosi se na višak prihoda iz prethodnog obračunskog razdoblja.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Fonda za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Fondu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Ugovorom o zakupu poslovnog prostora za pružanje ugostiteljskih usluga utvrđeni su način i rokovi naplate zakupnine.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Unutarnji nadzor se ne provodi u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Fonda. Također, sjednice nadzornog odbora ne održavaju se u skladu s odredbama statuta Fonda.
2. U poslovnim knjigama nisu u cijelosti iskazani prihodi od prodaje dionica i udjela u trgovačkim društvima.
3. Za zakup jednog poslovnog prostora zakupnina nije usklađivana s godišnjim iznosom obračunane amortizacije kako je predviđeno odredbama ugovora.
4. U pojedinim slučajevima nabava roba, radova i usluga nije obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.
5. Nisu usklađeni podaci o stanju i promjenama portfelja iskazani u pomoćnim evidencijama sa stanjem iskazanim u poslovnim knjigama.
6. Nisu poduzete mjere u svrhu realizacije zaključaka Vlade Republike Hrvatske koji se odnose na prijenos dionica i udjela društava na upravljanje Fondu.
7. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nisu dostavljani podaci o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske.
8. Dokumenti koji služe kao temelj za knjiženje poslovnih promjena na nekretninama ne dostavljaju se knjigovodstvu pravovremeno, odnosno na način utvrđen Pravilnikom o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija.
9. Za naplatu potraživanja od društva Hrvatske željeznice d.o.o. u iznosu 319.414.579,00 kn, nisu poduzimane mjere naplate.

Fond je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Program rada Fonda

- 1.1. Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Fonda iz rujna 2004., određene su ustrojstvene jedinice Fonda i to: ured predsjednika, sektor prodaje, sektor pravnih poslova, sektor nekretnina i sektor financija. Navedeni sektori sastavljeni su od radno i funkcionalno povezanih službi i odjela, a njihov rad usklađuju, usmjeravaju i nadziru potpredsjednici Fonda. Odredbama članka 22. navedenog Pravilnika, određeno je da se poslovi koje će obavljati Fond u sljedećoj godini utvrđuju programom rada kojeg donosi upravni odbor, najkasnije do 20. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu. Programom rada trebaju biti obuhvaćene sve obveze koje za Fond proizlaze iz zakona, odluka Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora, te odluka kolegija i upravnog odbora Fonda.

Odredbama navedenog Pravilnika utvrđeno je da potpredsjednici sektora Fonda, na temelju programa rada Fonda, utvrđuju operativne planove rada svojih ustrojstvenih jedinica, te da predsjednik Fonda podnosi izvješće upravnom odboru o ostvarenom programu rada po isteku poslovne godine.

Program rada Fonda za 2007. nije donesen, što je trebalo učiniti s obzirom da je prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Fonda utvrđeno da je program rada dokument za provedbu operativnih planova ustrojstvenih jedinica Fonda, te omogućuje kontrolu provedbe po isteku poslovne godine.

Državni ured za reviziju je naložio donošenje godišnjeg programa rada u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Fonda.

1.2. *Fond je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na donošenje godišnjeg programa rada.*

Financijski plan

2.1. Financijskim planom za 2007. planirani su prihodi Fonda u iznosu 143.100.000,00 kn, rashodi u iznosu 170.007.240,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 26.907.240,00 kn. Planirani manjak prihoda u iznosu 26.907.240,00 kn planirano je podmiriti primicima od prodaje dionica i udjela.

Planirani prihodi u iznosu 143.100.000,00 kn, odnose se na prihode od prodaje dugotrajne imovine u iznosu 98.700.000,00 kn, dividendi u iznosu 35.000.000,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 1.800.000,00 kn, kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju u iznosu 1.500.000,00 kn, kamata na dane zajmove u iznosu 1.000.000,00 kn, pozitivnih tečajnih razlika u iznosu 30.000,00 kn, te drugih prihoda od financijske imovine u iznosu 5.070.000,00 kn.

Rashodi su planirani u iznosu 170.007.240,00 kn, od čega se na rashode za investicije odnosi 83.287.200,00 kn, zaposlene 33.516.000,00 kn, usluge 25.011.720,00 kn, nematerijalne rashode 10.236.360,00 kn, materijalne rashode 1.986.960,00 kn, te druge rashode 15.969.000,00 kn.

U financijskim izvještajima nisu uključeni prihodi od prodaje dionica i udjela iz portfelja Fonda u planiranom iznosu 200.000.000,00 kn.

Fond je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2007. u ostvarene prihode uključio i dio navedenih prihoda u iznosu 11.531.006,00 kn, odnosno u visini manjka prihoda nad rashodima, te su na opisani način ukupni prihodi evidentirani u visini ukupnih rashoda. Iz navedenog proizlazi da usporedba planiranih i ostvarenih prihoda nije realna, jer u planirane prihode nisu uključeni prihodi od prodaje dionica i udjela, dok su navedeni prihodi djelomično uključeni u ostvarene prihode u iznosu 11.531.006,00 kn. Preostala sredstva od prodaje dionica i udjela iz portfelja Fonda u iznosu 84.553.549,00 kn evidentirana su u okviru imovine.

Državni ured za reviziju je naložio realnije planiranje prihoda, odnosno uključivanje u plan prihoda i sredstva od prodaje dionica i udjela iz portfelja Fonda, kako bi realno izrađen financijski plan omogućio kontrolu i usporedbu racionalnog, namjenskog i ekonomičnog trošenja sredstava.

- 2.2. *U vezi realnijeg planiranja prihoda, odnosno uključivanje u plan prihoda i sredstva od prodaje dionica i udjela iz portfelja, Fond je obrazložio da vodi poslovne knjige u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, vodeći računa o specifičnostima Zakona o Hrvatskom fondu za privatizaciju, kojim je određeno da prihode Fonda čine: dividenda po osnovi dionica, odnosno udjela koji su u vlasništvu Fonda, sredstva ostvarena prodajom ili zakupom državne imovine prenesene Fondu, sredstva koja se prenose po okončanju stečajnog odnosno likvidacijskog postupka, naknade za obavljene usluge, te drugi izvori u skladu sa Zakonom. Obrazložio je da knjigovodstvene evidencije daju točne informacije o stanju potraživanja Fonda prema zaključenim ugovorima, te smatra da nisu potrebne promjene načina evidencije. Naveo je, da ukoliko bi se priljev od prodaje dionica i udjela evidentirao kao prihod temeljem primjene modificiranog načela nastanka događaja u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, u imovini Fonda ne bi bila iskazana potraživanje od kupaca dionica, te je mišljenja da bilanca ne bi bila realna.*

Nadzor nad radom Fonda

- 3.1. Unutarnji nadzor organiziran je kao ustrojstvena jedinica u okviru ureda predsjednika Fonda. Odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Fonda iz rujna 2004., propisano je da je unutarnji nadzor u nadležnosti tajnika Fonda, a obavlja poslove kontrole unutarnjeg poslovanja Fonda, utvrđivanja zakonitosti trošenja sredstava Fonda, kontrolira radnu stegu, predlaže predsjedniku Fonda podnošenje prijave protiv odgovornih osoba, te surađuje s drugim odjelima, službama i sektorima Fonda. Prema izvješću, tijekom 2007., unutarnji nadzor je obavljao poslove dostave očitovanja po zahtjevima Državnog odvjetništva vezano uz otklanjanje nepravilnosti opisanih u izvješćima o reviziji pretvorbe i privatizacije koje je obavljao Državni ured za reviziju, pribavljena je dokumentacija u vezi pojedinih predmeta na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova, a obavljani su i poslovi očitovanja na razna izvješća. Također, izrađeno je objedinjeno izvješće o radu Fonda za 2006. Poslove predviđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, koji se odnose na kontrolu poslovanja, te zakonitost trošenja sredstava, unutarnji nadzor tijekom 2007. nije obavljao. Plan i program rada unutarnjeg nadzora za 2007. nije donesen.

Za provedbu nadzora nad radom Fonda osnovan je nadzorni odbor čiji su zadaci i poslovi utvrđeni odredbama Zakona i statuta. Odnose se na nadzor zakonitosti rada Fonda, razmatranje financijskog plana i godišnjeg izvješća o poslovanju Fonda, te nadzor ostvarivanja plana sredstava potrebnih za rad Fonda, kao i završni račun Fonda. Nadzorni odbor ima devet članova koje imenuje Hrvatski sabor. Četiri člana imenuju se iz reda zastupnika, a dva člana su ugledni financijski stručnjaci. Predsjednik odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu, predsjednik odbora za financije i državni proračun i predsjednik odbora za turizam po položaju su članovi nadzornog odbora. Nadzorni odbor imenovan je u svibnju 2004., a konstituirajuća sjednica održana je u rujnu 2004. Najmanje jednom godišnje nadzorni odbor je dužan Hrvatskom saboru podnijeti izvješće o radu Fonda, što nije učinjeno.

Tijekom 2007. nije održana niti jedna sjednica nadzornog odbora. Sjednica nadzornog odbora nije održana nakon konstituirajuće u rujnu 2004., što nije u skladu s odredbama članka 29. statuta kojima je propisano da se sjednice nadzornog odbora održavaju prema potrebi, a najmanje jednom mjesečno.

Državni ured za reviziju je naložio obavljanje zadataka nadzornog odbora u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskom fondu za privatizaciju i Statuta, s ciljem nadzora zakonitosti rada Fonda. Također je naloženo dostavljanje Hrvatskom saboru izvješća o radu Fonda. Državni ured za reviziju je naložio provođenje unutarnjeg nadzora u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Fonda. Predloženo je donošenje plana i programa rada unutarnjeg nadzora kojim će biti obuhvaćena kontrola poslovanja Fonda s ciljem ostvarivanja učinkovitosti poslovanja, pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima.

- 3.2. *Fond je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju o provođenju unutarnjeg nadzora i obrazložio da je rad Unutarnjeg nadzora tijekom 2007. bio usmjeren na analizu i ispravak nepravilnosti utvrđenih u izvješćima Državnog ureda za reviziju o reviziji pretvorbe i privatizacije društvenih poduzeća. Također je naveo, da je Općinsko državno odvjetništvo tijekom cijele godine tražilo očitovanja o učinjenim (iz nadležnosti raznih sektora Fonda) aktivnostima na otklanjanju nepravilnosti koje se odnose na postupke pretvorbe i privatizacije, te je u tome pravcu Unutarnji nadzor poduzimao ili pratio poduzete radnje i o njima izvještavao. Također je surađivao s djelatnicima Ministarstva unutarnjih poslova na prikupljanju podataka i obradi predmeta kada je to traženo. Fond je naveo da će u plan rada za 2009. uključiti i plan rada Unutarnjeg nadzora vezano za nadzor ostvarenja prihoda i rashoda, natječajne procedure, ugovaranje i praćenje izvršenja ugovora, imovinu, te naknadne kontrole usmjerene na otkrivanje mogućih nepravilnosti po okončanju poslovnih događaja.*

Prihodi

- 4.1. Prihodi Fonda za 2007. planirani su u iznosu 143.100.000,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi su iskazani u iznosu 92.909.417,00 kn, dok je u bilješkama uz financijske izvještaje i poslovnim izvješćima sektora Fonda navedeno da su prihodi ostvareni u iznosu 81.378.411,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi su iskazani za 11.531.006,00 kn ili 14,2% više od ostvarenih, zbog uključivanja sredstava od prodaje dionica i udjela u prihode do iznosa ostvarenih rashoda.

Sredstva od prodaje dionica i udjela iz portfelja Fonda planirana su za 2007. u iznosu 200.000.000,00 kn. Navedena sredstva u 2007. evidentirana su u okviru imovine u iznosu 84.553.549,00 kn, što je za 115.446.451,00 kn ili 57,7% manje od plana. Odnose se na sredstva od prodaje dionica s popustom u iznosu 45.136.821,00 kn i sredstva od prodaje dionice bez popusta u iznosu 39.416.728,00 kn.

Prihodi ostvareni prodajom dionica i udjela iz portfelja Fonda u poslovnim knjigama evidentiraju se na računima na kojima se evidentira stanje i kretanje imovine (u okviru potraživanja od kupaca dionica, te sredstava od prodaje dionica i udjela). Iz navedenog proizlazi da Fond u poslovnim knjigama ne iskazuje prihode ostvarene prodajom dionica i udjela iz portfelja, jer u prihode nije uključio i sredstva ostvarena prodajom dionica i udjela iz portfelja Fonda u iznosu 84.553.549,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija kojima je propisano da se prihodi priznaju u računovodstvenom razdoblju u kojem su nastali prema kriteriju mjerljivosti i raspoloživosti.

Prihodi su mjerljivi kada ih je moguće iskazati vrijednosno, a raspoloživi kada su ostvareni unutar obračunskog razdoblja ili nakon završetka razdoblja i služe za pokriće obveza toga razdoblja.

Prihodi od zakupa nekretnina kojima raspolaže Fond ostvareni su u iznosu 2.029.402,00 kn, od čega se na zakup poslovnih prostora odnosi 2.025.388,00 kn, a na zakup stanova sa zaštićenom najamninom 4.014,00 kn.

Fond je veći broj nekretnina danih u zakup stekao na temelju Uredbe o zabrani raspolaganja i preuzimanja sredstava određenih pravnih osoba na teritoriju Republike Hrvatske. Jedan zakupnik koji koristi poslovni prostor ne plaća zakupninu od 2005. S navedenim zakupnikom je koncem 1998. zaključen ugovor o zakupu. Ugovorena je zakupnina u visini dvostrukog iznosa obračuna amortizacije poslovnog prostora i opreme koja je za 1998. iznosila 1.152.096,00 kn. Ugovoreno je da će se za naredna razdoblja visina zakupnine usklađivati s iznosom obračunane amortizacije. Iznos zakupnine nije usklađivan s iznosom obračunane amortizacije. Iznos obračunanog zakupa koncem prosinca 2007. za navedenog zakupnika iznosio je 2.723.208,00 kn.

Za korištenje jednog poslovnog prostora obračunana je zakupnina tijekom travnja 2008., iako su ugovori o zakupu bili zaključeni s tri zakupca u ranijim godinama (od 1996. do 2002.) na određeni rok. Trajanja zakupa ugovarano je na godinu dana. Zakupci su koristili poslovne prostore i nakon isteka ugovorenog razdoblja, a ugovorima nije produženo trajanje zakupa. Dospjela potraživanja za zakupnine prema ugovorima i zakupnina za razdoblje nakon isteka ugovora uključujući i zatezne kamate, obračunana je u 2008. za jednog zakupca u iznosu 118.116,00 kn, za drugog u iznosu 23.447,00 kn, a za trećeg zakupca je navedeno da nema dugovanja. S obzirom na navedeno, proizlazi da su zakupci koristili prostore i nakon ugovorenog razdoblja, te da nisu pravovremeno poduzimane mjere naplate dospjelih potraživanja.

Državni ured za reviziju je naložio praćenje korištenja zakupa poslovnih prostora s obzirom na ugovorene odredbe i pravodobno poduzimanje mjera za naplatu zakupnine, te usklađivanje iznosa zakupnine s godišnjim iznosom amortizacije u skladu s odredbama ugovora. Također, naložio je u poslovnim knjigama evidentirati prihode u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 4.2. U vezi iskazivanja prihoda od prodaje dionica i udjela, Fond je obrazložio da se navedeni prihodi evidentiraju u skladu sa Zakonom o Hrvatskom fondu za privatizaciju, a krediti uzeti u zemlji i inozemstvu čine sredstva za osnivanje i obavljanje djelatnost Fonda. Potraživanja od kupaca dionica kao i priljev od prodaje dionica i udjela u 2006. evidentirani su u poslovnim knjigama na računima imovine, te je Fond mišljenja da je način evidentiranja u skladu s odredbama spomenutog Zakona o Hrvatskom fondu za privatizaciju. Knjigovodstvene evidencije daju točne podatke o stanju potraživanja prema zaključenim ugovorima i nisu potrebne promjene načina evidencije. Promjena načina evidencije otežala bi usporedbu ostvarenja prihoda s prethodnim vremenskim razdobljima. Fond je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju o usklađivanju iznosa zakupnine s godišnjim iznosom amortizacije u skladu s odredbama ugovora. Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju o poslovnim prostorima danim u zakup i pravodobnom poduzimanju mjera za naplatu zakupnine, Fond je obrazložio da je navedene predmete proslijedio Državnom odvjetništvu zbog pokretanja postupaka radi naplate potraživanja.**

Rashodi

- 5.1. Rashodi Fonda za 2007. planirani su u iznosu 170.007.240,00 kn, a ostvareni su u iznosu 92.909.417,00 kn, što je za 77.097.823,00 kn ili 45,3% manje od plana. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 27.233.731,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 34.524.913,00 kn, nematerijalne rashode u iznosu 8.018.418,00 kn, rashode za investicije u iznosu 3.636.622,00 kn, te druge rashode u iznosu 19.495.733,00 kn. Planirani rashodi su za 26.907.240,00 kn veći od planiranih prihoda. Podmirenje manjka prihoda planirano je iz sredstava ostvarenih prodajom dionica i udjela.

Rashodi za prijevoz zaposlenika na posao i s posla ostvareni su u iznosu 734.096,00 kn. Zaposlenicima je isplaćivana naknada za prijevoz na posao i s posla u visini pojedinačne vozne karte u oba smjera za svaki radni dan.

Prema odredbama Pravilnika o radu, zaposlenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla u visini cijene mjesečne odnosno pojedinačne karte, za poslodavca najpovoljnijeg sredstva prijevoza.

Državni ured za reviziju je predložio isplaćivati naknade za prijevoz na posao i s posla u visini cijene mjesečne karte.

5.2. *Fond je prihvatio prijedlog Državnog ureda za reviziju.*

Postupci javne nabave

- 6.1. Tijekom 2007. provedeno je 35 postupaka javne nabave, od čega jedanaest postupaka velike vrijednosti i 24 postupka male vrijednosti. U odlukama o osnivanju stručnog povjerenstva ne navode se podaci o planiranoj vrijednosti nabave niti načinu provedbe postupka javne nabave. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. stavak 2. točke 3. i 4. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da odluka o početku postupka javne nabave obvezno sadrži podatke o predmetu, načinu i roku provedbe postupka javne nabave, te planiranoj vrijednosti nabave. Nadalje, zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda ne sadrži analitički prikaz traženih i danih dokaza koji se odnose na sposobnosti ponuditelja i ocjenu sposobnosti i prihvatljivosti ponude, što nije u skladu s odredbama članka 55. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda obvezno sadržava analitički prikaz traženih i danih dokaza koji se odnose na sposobnosti ponuditelja i ocjenu sposobnosti i prihvatljivosti ponude.

Rashodi za uredski materijal ostvareni su u iznosu 438.523,00 kn. Odnose se na nabavu uredskog materijala i pribora, informatičkog potrošnog materijala, te usluge izrade i isporuke obrazaca, na temelju tri ugovora zaključena s jednim društvom.

Za nabavu uredskog materijala i pribora, informatičkog potrošnog materijala, te nabavu usluga izrade i isporuke obrazaca, provedeni su postupci ograničenog prikupljanja ponuda. S odabranim dobavljačem zaključeni su ugovori o godišnjoj nabavi uredskog materijala i pribora u vrijednosti 72.632,00 kn, godišnjoj nabavi informatičkog potrošnog materijala u vrijednosti 352.401,00 kn, te izradi i isporuci obrazaca u vrijednosti 213.793,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Navedeni materijal nabavljan je na temelju narudžbi, u skladu s odredbama zaključenih ugovora i prema ugovorenim cijenama.

Tijekom 2007. nabavljeno je uredskog materijala i pribora u vrijednosti 144.869,00 kn, od čega se na ugovor zaključen u 2007. odnosi 54.617,00 kn, a preostalih 90.252,00 kn odnosi se na ugovor zaključen u 2006. Tijekom 2007. nabavljeno je informatičkog potrošnog materijala u vrijednosti 198.049,00 kn, te obrazaca u vrijednosti 78.589,00 kn. S obzirom da nije vidljivo na temelju kojeg ugovora je pojedini materijal nabavljan, otežano je praćenje izvršenja pojedinog ugovora odnosno koliko je materijala nabavljeno prema pojedinom ugovoru.

Rashodi za materijal za čišćenje ostvareni su u iznosu 137.937,00 kn. Za nabavu higijenskog materijala i pribora za sanitarne prostorije Fonda, proveden je postupak ograničenog prikupljanja ponuda. S odabranim dobavljačem zaključen je u srpnju 2007. ugovor o godišnjoj isporuci higijenskog materijala i pribora u vrijednosti 106.110,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Od navedenog je dobavljača u 2007. nabavljeno materijala u vrijednosti 123.044,00 kn, od čega se na ugovor zaključen u 2007. odnosi 54.826,00 kn, a preostalih 68.218,00 kn odnosi se na ugovor zaključen u 2006. Ugovor je zaključen za razdoblje od godinu dana. Pregledom ugovora, troškovnika i pojedinih računa, utvrđeno je da je materijal nabavljan po cijenama većim od utvrđenih u ponudi dobavljača, a mjerne jedinice ugovorene troškovnikom i mjerne jedinice na ispostavljenim računima nisu jednake, te ne omogućavaju usporedbu cijena. S obzirom na navedeno, nije moguća usporedba ugovorenih vrijednosti materijala i stvarnih vrijednosti po kojima je materijal nabavljan.

Tijekom 2007. nabavljena je računalna oprema u vrijednosti 337.782,00 kn. Za navedenu opremu nije proveden postupak javnog nadmetanja, niti je obuhvaćena zaključenim ugovorom o održavanju informatičke opreme. Nakon utvrđenog kvara i neisplativosti popravka opreme od strane ovlaštenog servisera, oprema je nabavljena od ovlaštenog servisera.

S obzirom da se radi o vrijednosno značajnijoj nabavi računalne opreme u 2007., te da je sa spomenutim Društvom za 2008. zaključen novi ugovor o održavanju informatičke opreme s jednakim odredbama, za nabavu računalne opreme potrebno je procijeniti stvarno stanje računalne opreme Fonda, te provesti postupak javnog nadmetanja u slučaju nabave nove opreme. Također, pojedinim računima ispostavljenim za servis računalne opreme nabavljena je računalna oprema koja nije evidentirana u imovini Fonda, niti je iz ispostavljenih računa vidljivo radi li se o novoj opremi ili servisu postojeće imovine. Računalna oprema u vrijednosti 337.782,00 kn, nabavljena je bez primjene postupaka koji uređuju područje javne nabave, što nije u skladu s odredbom članka 7. Zakona o javnoj nabavi (tada važećeg), kojom je bilo propisano da odredbe navedenog Zakona naručitelj mora primijeniti na nabavu istovrsne robe, usluga i radova.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu roba, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te nabavljanje higijenskog materijala i pribora za sanitarne prostorije u skladu s ugovorom. Također, je naloženo poboljšati sustave provjere obračunanih cijena na računima dobavljača s ugovorenim cijenama. Naloženo je praćenje izvršenja zaključenih ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga.

- 6.2. *Fond je prihvatio nalog Državnog ureda za reviziju u vezi poboljšanja sustava provjere obračunanih cijena na računima dobavljača s ugovorenim cijenama, te praćenja izvršenja svih ugovora. U vezi nabave računalne opreme, naveo je da je zbog hitnosti manji dio računalne opreme nabavljen putem ugovora o održavanju računalne opreme.***

Portfelj Fonda

- 7.1. U bilanci Fonda vrijednost dugotrajne imovine koncem 2007. iskazana je u iznosu 14.827.586.228,00 kn, a obuhvaća vrijednost dugotrajne financijske imovine u iznosu 13.759.085.177,00 kn, dugotrajne materijalne imovine u iznosu 172.117.598,00 kn, potraživanja u iznosu 896.020.805,00 kn i dugotrajnu nematerijalnu imovinu u iznosu 362.648,00 kn.

Vrijednost dugotrajne financijske imovine iskazana koncem 2007. u iznosu 13.759.085.177,00 kn odnosi se na nominalnu vrijednost dionica društava nastalih pretvorbom u iznosu 7.298.065.827,00 kn, nominalnu vrijednost dionica društava nad kojima je pokrenut stečajni postupak u iznosu 3.771.909.137,00 kn, vrijednost rezerviranog kapitala formiranog kod pretvorbe poduzeća (za naknadu bivšim vlasnicima) u iznosu 2.417.659.354,00 kn, vrijednost ulaganja u druga trgovačka društva i banke u iznosu 214.485.328,00 kn, dugoročne pozajmice i otkupljena potraživanja umanjena za sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu 52.972.898,00 kn, te dugoročne depozite i sumnjiva potraživanja u iznosu 3.992.633,00 kn.

Portfelj Fonda sastoji se od dionica i udjela društava nastalih pretvorbom bivših društvenih poduzeća, koji nisu prodani zaposlenima i prije zaposlenima, dionica i udjela stečenih nakon raskida ugovora o prodaji dionica i udjela na obročnu otplatu, dionica i udjela stečenih zamjenom s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: HZMO), bankama, trgovačkim društvima, te dionica i udjela rezerviranih za naknadu prijašnjim vlasnicima za oduzetu imovinu, koja je u postupku pretvorbe uključena u procijenjenu vrijednost društvenih poduzeća.

Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji utvrđeno je da portfelj Republike Hrvatske čine dionice i poslovni udjeli čiji su imatelji: Fond, Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje u tekstu: DAB), HZMO, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), javna poduzeća te ustanove i trgovačka društva kojih je Republika Hrvatska vlasnik, odnosno osnivač. U portfelju se nalaze dionice i udjeli trgovačkih društava, različitih grana djelatnosti na cijelom području Republike Hrvatske (industrija, trgovina, turizam, poljoprivreda), a vlasnički udjel u pojedinim društvima je od 0,01% do 100,00%. Portfelj se smanjuje prodajom dionica i udjela, a povećava se nakon raskida ugovora s kupcima koji nisu redovito podmirivali obveze, zbog pretvaranja potraživanja državnih vjerovnika u vlasnički udjel, zbog okončanja stečaja, te zbog pretvaranja potraživanja u vlasnički udjel.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz lipnja 2000. odlučeno je da portfeljem Republike Hrvatske koji je u vlasništvu HZMO, HZZO i DAB, te portfeljem koji u svom vlasništvu imaju javna poduzeća te ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske gospodari Fond. Utvrđeno je da će zaključak provesti nadležna tijela navedenih imatelja dionica i udjela u državnom portfelju. Fond je zaključio ugovore o gospodarenju dionicama i poslovnim udjelima sa 16 imatelja dionica i udjela, kojima je ugovoren prijenos dionica i udjela 745 društava. Do vremena obavljanja revizije (srpanj, 2008.) prenesene su dionice i udjeli 553 društava nominalne vrijednosti 9.249.982.972,00 kn. S obzirom da nisu prenesene dionice i udjeli društava koji su bili predviđeni, Fond je upućivao zahtjeve i požurnice imateljima dionica i udjela da provedu postupak prijenosa.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz srpnja 2001., zadužena je Komisija za državna potraživanja Vlade Republike Hrvatske da, u suradnji s Ministarstvom financija, Ministarstvom gospodarstva i Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva, preuzme potraživanja državnih institucija kojima se dokapitaliziraju trgovačka društva iz područja agroindustrije, te stečene dionice i udjele, objedinjeno po pojedinim društvima, prenese na upravljanje Fondu. S tim u vezi, zaključeni su ugovori o gospodarenju dionicama i udjelima s Ministarstvom financija i Ministarstvom gospodarstva. Do vremena obavljanja revizije Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva nije zaključilo ugovor, primljen u prosincu 2002., iako je Fond upućivao požurnice.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2001., utvrđeno je da svi subjekti koji su bili obvezni surađivati s Fondom nisu u dovoljnoj mjeri izvršili preuzetu obvezu u dijelu koja se odnosi na osiguranje Zakonom o trgovačkim društvima predviđene dokumentacije, radi upisa Fonda u knjigu dionica, a na temelju prethodno zaključenih ugovora o gospodarenju dionicama i udjelima. Potpisnici ugovora o gospodarenju dionicama i udjelima zaduženi su do konca listopada 2001. dostaviti Fondu isprave propisane Zakonom o trgovačkim društvima, radi upisa u knjige dionica i udjela, te prenijeti na upravljanje Fondu dionice i poslovne udjele uključujući i dionice banaka, osim društva Croatia banka d.d. i društva Dubrovačka banka d.d.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz listopada 2001. zaduženi su HZMO i Ministarstvo financija da do 31. prosinca 2001. prenesu dionice i udjele iz portfelja Kapitalnog fonda na upravljanje Fondu, koji ih je trebao prodati do 31. prosinca 2003. Do vremena obavljanja revizije dionice i udjeli iz portfelja Kapitalnog fonda nisu prenesene na upravljanje Fondu. S obzirom da je Vlada Republike Hrvatske donijela zaključke o prijenosu dionica i udjela u drugoj polovini 2001., da po navedenim zaključcima nije postupljeno, Fond je trebao izvijestiti Vladu Republike Hrvatske o učinjenom.

Podaci o broju društava i vrijednosti udjela i dionica u portfelju Fonda nisu usuglašeni.

U poslovnim knjigama Fonda koncem 2007. iskazana je vrijednost portfelja u iznosu 13.702.119.645,00 kn, od čega se 3.771.909.137,00 kn odnosi na društva u stečaju. Vrijednost portfelja odnosi se na nominalnu vrijednost dionica i udjela 883 društva i u odnosu na prethodnu godinu manja je za 3.023.936.356,00 kn ili 18,1%. Vrijednost portfelja koncem 2006. iznosila je 16.726.056.002,00 kn. Prema evidencijama sektora prodaje, portfelj Fonda sastoji se od 894 društava. Nominalna vrijednost dionica i udjela spomenutih društava (s uključenim rezerviranim dionicama i udjelima, a bez vrijednosti dionica i udjela društava u stečaju) koncem 2007. iskazana je u iznosu 9.002.996.483,00 kn. U poslovnim knjigama iskazana je vrijednost portfelja bez vrijednosti dionica i udjela društava u stečaju u iznosu 9.930.210.508,00 kn.

U odnosu na vrijednost portfelja iskazanu u poslovnim knjigama Fonda, vrijednost portfelja iskazana u evidencijama sektora prodaje manja je za 927.214.026,00 kn.

Podaci o promjenama portfelja iskazuju se u poslovnim knjigama Fonda jednom godišnje na temelju pomoćnih evidencija iz baze podataka. U pomoćnim evidencijama u bazi podataka iskazana je vrijednost portfelja u iznosu 7.512.937.365,00 kn, portfelja društava u stečaju u iznosu 3.771.909.137,00 kn, te portfelja rezerviranih dionica i udjela u iznosu 2.417.273.143,00 kn, odnosno ukupno 13.702.119.645,00 kn. Dio portfelja koji je u bazi podataka iskazan u DEM, preračunan je u EUR i u kn, po tečaju 7,34508 kn za EUR.

Vrijednost iskazanog portfelja u poslovnim knjigama Fonda veća je od vrijednosti portfelja iskazanog u pomoćnoj evidenciji u bazi podataka za 774.681.507,00 kn.

Tijekom 2007. Fond je putem javnog nadmetanja prodao dionice ili udjele pet društava nominalne vrijednosti 992.327.320,00 kn. Dionice ili udjeli prodani su za 40.602.957,00 kn (4,1% nominalne vrijednosti). Od kupaca dionica tražena su i dodatna ulaganja kapitala u društva. Dodatna ulaganja kapitala ugovorena su sa svim kupcima u ukupnom iznosu 1.395.300.400,00 kn. Udjeli jednog društva prodani su za 1,00 kn, a dionice ili udjeli druga četiri društva prodavani su po cijeni od 5,0% do 29,7% nominalne vrijednosti. Od prodanih dionica i udjela, tijekom 2007. iz portfelja Fonda prodane su dionice i udjeli nominalne vrijednosti 795.507.220,00 kn, iz portfelja DAB prodane su dionice i udjeli nominalne vrijednosti 147.582.000,00 kn, iz portfelja HZMO dionice i udjeli nominalne vrijednosti 47.024.100,00 kn, te iz portfelja drugih imatelja dionice i udjeli nominalne vrijednosti 2.214.000,00 kn.

Tijekom 2007. prodane su dionice i udjeli društava: Industrija trikotaže Iteks d.d., Ilok, Zdenačka farma d.o.o. Zdenci, Valjaonica cijevi Sisak d.o.o., Sisak, Željezara Split d.o.o., Kaštel Sućurac, i Tvornica lakih metala d.d., Šibenik. Osim navedenoga, prodano je jedno društvo koje je u vlasništvu Hrvatskih željeznica. Kod prodaje dionica i udjela društava tijekom 2007. Tvornica lakih metala d.d. Šibenik, Valjaonica cijevi d.o.o. Sisak, Željezara Split d.d. Kaštel Sućurac, Industrija trikotaže Iteks d.d. Ilok, postignuta cijena je značajno niža od nominalne, jer društva nisu pripremljena za prodaju, odnosno nisu provedene mjere restrukturiranja.

Putem Zagrebačke burze u 2007. prodane su dionice i udjeli 35 društva nominalne vrijednosti 14.418.905,00 kn za 109.317.784,00 kn, što je za 94.898.879,00 kn ili 658,2% više od nominalne vrijednosti. Prodane su dionice i udjeli u vrijednosti 92.738.261,00 kn iz portfelja HZZO, portfelja INE d.d. u vrijednosti 9.967.016,00 kn, te iz portfelja Fonda u vrijednosti 6.612.507,00 kn.

Prodavane su dionice i udjeli društava u kojima je udjel državnih imatelja u temeljnom kapitalu iznosio od 0,02% do 10,92%. Vrijednosno najznačajnija prodaja odnosi se na prodaju dionica tri poslovne banke.

- Dionice društva Tvornica lakih metala d.d. Šibenik nominalne vrijednosti 442.704.900,00 kn prodane su konzorciju za preuzimanje i upravljanje koji čini pet društava za 1,00 kn. Osim toga, potraživanja državnih vjerovnika u iznosu 1.079.096.303,00 kn prodana su uz popust od 99,0% koji iznosi 1.068.305.339,00 kn. Uz to, u razdoblju od 1996. do 2002. otpisana su potraživanja državnih vjerovnika u iznosu 1.207.829.970,00 kn, a potraživanja u iznosu 103.446.346,00 kn pretvorena su u ulog. Društvo je za razdoblje od 2003. do 2005. iskazalo gubitak u ukupnom iznosu 455.119.444,00 kn. Prema godišnjem financijskom izvještaju, knjigovodstvena vrijednost društva za 2005. (vrijednost imovine umanjena za obveze) iznosila je 123.934.988,00 kn (vrijednost imovine u iznosu 1.168.319.375,00 kn - obveze 1.044.384.387,00 kn). Ukoliko se obveze umanje za iznos otpisanih obveza (1.033.940.543,00) vrijednost društva na koncu 2005. iznosila bi 1.157.875.531,00 kn. Prema jednakom izračunu, vrijednost društva na koncu 2006., uz otpis obveza, iznosila bi 1.125.521.722,00 kn. Gubitak društva na koncu rujna 2006., prema podacima kojima je raspolagao Fond, iznosio je 93.978.500,00 kn, dok je na koncu godine iznosio 44.381.292,00 kn, što je 49.597.208,00 kn ili 111,8% manje od iskazanoga gubitka na koncu rujna 2006. Knjigovodstvena vrijednost društva na koncu 2007. (vrijednost imovine umanjena za obveze) iznosila je 528.295.676,00 kn (imovina 1.043.129.737,00 kn - obveze 514.834.061,00 kn).

U 2007. društvo je ostvarilo dobit u iznosu 663.322.741,00 kn, koji je rezultat otpisa obveza. Procjenom i analizom koju su obavile stručne službe Fonda utvrđena je vrijednost temeljnog kapitala, nekretnina, vrijednost na temelju procjene poslovanja, ukupne obveze društva, te je predložena prodaja pod posebnim uvjetima. Prema izvještaju uprave društva, na temelju kojeg je Fond obavljao procjenu vrijednosti, iskazani gubitak u razdoblju od 2003. do 2005. iznosio je 508.218.000,00 kn, što je za 53.098.856,00 kn ili 11,7% više od gubitka iskazanog u financijskim izvještajima koji su evidentirani u Registru financijskih izvještaja. Iz navedenoga proizlazi da je Fond obavljao procjenu vrijednosti društva na temelju netočnih podataka. Uz to, podaci o poslovanju za razdoblje do rujna 2006., na temelju kojih je obavljena procjena društva, značajno se razlikuju od podataka za cijelu 2006. Vrijednost nekretnina društva, uključujući zemljište, prema procjeni sudskog vještaka (obavljenog u prosincu 2006.) iznosila je 999.198.353 kn. S obzirom da je knjigovodstvena vrijednost društva nakon otpisa obveza koncem 2006. iznosila 1.127.798.145,00 kn (knjigovodstvena vrijednost izračunana je na način da je ukupna vrijednost imovine iskazna u bilanci koncem 2006. umanjena za ukupne obveze umanjene za iznos otpisanih obveza prema državnim vjerovnicima 1.127.798.145,00 – (1.036.216.966,00 - 1.068.305.339,00), iz dokumentacije nije vidljivo na temelju kojih kriterija je određena prodajna cijena dionica društva.

- Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, Fond je sredinom ožujka 2007. u dnevnim novinama objavio javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju jednog poslovnog udjela društva Valjaonica cijevi Sisak d.o.o., Sisak nominalne vrijednosti 405.060.100,00 kn, što predstavlja 100,0% udjela u temeljnom kapitalu.

Početna cijena određena je u iznosu 1,00 kn. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor sredinom srpnja 2007. Ugovorena je najveća cijena kupoprodaje u iznosu 37.000.000,00 kn, te najmanja cijena kupoprodaje u iznosu 10.000.000,00 kn.

Kupac se obvezao platiti najmanju cijenu u roku 30 dana od zaključenja ugovora, a razliku u iznosu 27.000.000,00 kn, umanjenu za iznos kazni, naknada i troškova u iznosu 1.400.000 EUR (obveza prema trgovačkom društvu), odnosno 17.000.000,00 kn platit će prodavatelju nakon proteka 120 dana od dana dovršenja transakcije. Ukoliko se u navedenom roku naknadno utvrde obveze koje nisu bile iskazane ili su netočno iskazane u izjavama direktora društva ili u informacijskom memorandumu, kupac će umanjiti obvezu plaćanja za iznos naknadno utvrđenih obveza.

Kupac nije ispunio ugovorenu obvezu dodatnog plaćanja nakon proteka 120 dana od dovršenja transakcije u iznosu 17.000.000,00 kn umanjeno za iznos eventualne naknade štete, obveza ili troškova koji proizlaze iz prodavateljevih jamstava. U dopisu iz prosinca 2007., kupac je naveo da financijski izvještaji za 2006. nisu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (IFRS), a što je potvrđeno dopisom društva koje je obavilo reviziju financijskih izvještaja.

Prema navedenim standardima, financijski izvještaji trebaju prikazivati rezerviranja za jubilarne nagrade i povlastice u vezi s umirovljenjem, obračunane zatezne kamate zbog kašnjenja s plaćanjima i štetne ugovore (ugovore s poteškoćama). Zbog navedenih činjenica, kupac je odlučio ispraviti financijske izvještaje za poslovnu 2006. Ukupni učinak ispravljanja izvještaja iznosi 17.081.931,00 kn, a obuhvaća rezerviranja za jubilarne nagrade u iznosu 7.500.754,00 kn, rezerviranja za povlastice u vezi s umirovljenjem 3.855.929,00 kn, obračunane zatezne kamate 590.469,00 kn, te štetne ugovore 5.134.779,00 kn. Navodi da su gubici na štetnim ugovorima nastali tijekom siječnja 2008., te da neće potraživati naknadu štete temeljem tih ugovora. Ukupni iznos štete, troškova i obveza zbog kršenja jamstava iznosi 11.947.152,00 kn. Zbog navedenoga, kupac je platio razliku u iznosu 5.052.848,00 kn, jer je Fond kao prodavatelj odgovoran za kršenje jamstava.

Fond je dopisom iz ožujka 2008. odbacio prigovor o kršenju jamstava s obrazloženjem da je dostavljen izvan predviđenog roka od 120 dana. Do vremena obavljena revizije, spor oko umanjenog plaćanja nije riješen. U tijeku su pregovori koje Fond vodi s kupcem vezano za plaćanje razlike u iznosu 11.947.152,00 kn.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje svih aktivnosti za naplatu razlike do ugovorene cijene u iznosu 11.947.152,00 kn. U slučaju nemogućnosti naplate razlike, potrebno je utvrditi odgovornost revizora društva, savjetnika pri zaključenju ugovora, te članova uprave i nadzornog odbora, zbog čijih mogućih propusta nije naplaćen navedeni iznos.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenja da je društvo trebalo restrukturirati prije prodaje, odnosno donijeti odluku o otpisu obveza, te nakon toga procijeniti vrijednost dionica.

- 7.2. *Fond je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložio da su poduzete potrebne radnje za naplatu dijela ugovorene cijene u iznosu 11.947.152,00 kn. Naveo je da je na primjedbe stjecatelja zatražio očitovanje ovlaštenog revizora društva i ovlaštenog revizora angažiranog od strane stjecatelja, te zatražio i pribavio pravno mišljenje od pravnih savjetnika Fonda, koji su bili savjetnici u postupku pripreme i zaključenja ugovora, te da je izvijestio o neplaćanju ugovorene cijene Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, koje je održalo sastanak sa stjecateljem 28. ožujka 2008. Na sastanku je zaključeno da će se način podmirenja preostalog dijela ugovorene cijene usuglasiti između Fonda i stjecatelja uz sudjelovanje ranije navedenih pravnih savjetnika. Također je naveo da je ponovno zatraženo od stjecatelja plaćanje dijela ugovorene cijene bez odlaganja, te da je navedenim ugovorom određeno da u slučaju kršenja danih jamstava, stjecatelj ima pravo postaviti zahtjev Fondu najkasnije u roku 120 dana od dana zaključenja ugovora.*

S obzirom da se stjecatelj obratio zahtjevom Fondu za neplaćanje dijela ugovorene cijene nakon proteka ugovorenog roka od 120 dana od dana zaključenja ugovora, Fond nije bio dužan analizirati je li došlo do kršenja jamstava, nakon što je nesporno utvrdio da zahtjev za umanjenje cijene nije dostavljen u roku, te nakon što je to potvrđeno i od strane ranije spomenutih pravnih savjetnika. Ukoliko stjecatelj niti nakon ponovnog poziva ne pristane na plaćanje dijela ugovorene cijene, Fond će predložiti Upravnom odboru, da se u skladu s ugovorom, naplatu duga zatraži putem suda ili pokrene postupak za prestanak ugovora.

Vezano za mišljenje Državnog ureda za reviziju da je društvo trebalo restrukturirati prije prodaje, odnosno donijeti odluku o otpisu obveza, te nakon toga procijeniti vrijednost dionica društva, Fond je obrazložio da je navedena prodaja dionica izvršena tek nakon objavljenog trećeg javnog poziva. Prvi javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju dionica po nominalnoj vrijednosti objavljen je početkom rujna 2006. i za vrijeme trajanja poziva (otkupljena je samo jedna ponudbena dokumentacija), nije podnesena ponuda. Drugi javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju dionica po sniženoj vrijednosti (10,0 % nominalne vrijednosti) objavljen je koncem studenoga 2006., kada su otkupljene tri ponudbene dokumentacije, a podnesena je jedna, uvjetovana ponuda. Ponuditelj je zaključenje Ugovora uvjetovao poduzimanjem određenih radnji Fonda, od kojih većina nije u nadležnosti Fonda niti je u skladu s ponudbenom dokumentacijom. Zbog navedenog, Vlada Republike Hrvatske je odbacila ponudu.

S obzirom na prethodne neuspjele privatizacije i upitni nastavak poslovanja društva, u pripremi teksta javnog poziva sudjelovali su predstavnici društva, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstva financija. Budući da se priprema obavljala u prosincu 2006., posljednji službeni podaci dostavljeni iz društva bili su za razdoblje siječanj-rujan 2006.

Treći javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju dionica objavljen je koncem siječnja 2007. i za vrijeme trajanja poziva otkupljene su tri ponudbene dokumentacije, a podnesene su dvije ponude. Vlada Republike Hrvatske prihvatila je ponudu Konzorcija za preuzimanje i upravljanje društvom.

Vezano uz spomenuti popust za kupnju dospjelih obveza prema državnim vjerovnicima, koji je bio jedan od obveznih uvjeta posljednjeg javnog poziva, naveo je da je Vlada Republike Hrvatske donijela odluku da ponuditelji sami ponude popust za otkup spomenutih obveza, odnosno nije unaprijed određeno koliki iznos popusta treba ponuditi. Prigodom donošenja odluke o prihvaćanju ponude Konzorcija, Vlada Republike Hrvatske je imala potpunu analizu ponude, presliku ponude, kao i Izvješće o provedenom javnom pozivu.

Potraživanja i obveze

- 8.1. Potraživanja za dane kratkoročne zajmove i zajmove stečene otkupom potraživanja u iznosu 519.219.658,00 kn, odnose se na dane pozajmice koje su odobrene za 36 društava u ukupnom iznosu 409.293.820,00 kn, potraživanja od Ministarstva financija za preuzete obveze poljoprivrednog kombinata u iznosu 62.296.107,00 kn, te potraživanja za dane kredite i garancije otkupljene od društva Hrvatska poštanska banka d.d. u iznosu 47.629.731,00 kn.

Izmjenama i dopunama statuta Fonda koje je usvojio upravni odbor Fonda u srpnju 2001., uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, određeno je da Fond obavlja, između ostalog, i poslove davanja pozajmica trgovačkim društvima.

Na temelju odluke upravnog odbora Fonda, tijekom 2007. odobren je 31 zajam i pozajmice u ukupnom iznosu 185.819.774,00 kn, a koristilo ih je 16 društava s financijskim poteškoćama. Zajmovi su dani za isplatu plaća, likvidnost društava, održavanje kontinuiteta proizvodnje, kupovinu materijala za proizvodnju, tehnološku obnovu, pripremu turističke sezone i drugo.

Vrijednosno značajniji zajmovi u ukupnom iznosu 147.796.940,00 kn ili 79,5% ukupno odobrenih zajmova odobreni su za pet društava, od kojih je vrijednosno najznačajniji zajam u iznosu 56.000.000,00 kn, a odobren je u rujnu 2007. društvu iz Vukovara u svrhu realizacije plana financijske konsolidacije, te za podmirenje obveza prema vjerovnicima, deblokiranje žiro računa i financiranje planiranih ulaganja. Zajmovi su odobravani na rok do jedne godine, uz kamatnu stopu 6,0% do 8,0% i prijenosom vlasništva na nekretnini ili pokretnini, odnosno uzimanjem mjenica i zadužnica.

Potraživanja za dane kratkoročne zajmove odnose se na potraživanja od 36 društava u kojima se udjel Fonda u vlasništvu kreće u rasponu od 0,01% do 99,02% temeljnog kapitala, a drugih imatelja državnog portfelja od 13,9% do 100,0%. Postoje potraživanja od društava u kojima Fond nema udjela u temeljnom kapitalu, ali imaju drugi imatelji državnog portfelja. U navedenom društvu Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva ima udjel 38,0%, koji nije prenijelo na upravljanje Fondu, što je bilo obvezno prema Zaključku Vlade Republike Hrvatske iz lipnja 2000. Fond je navedenom društvu u razdoblju od rujna 2004. do ožujka 2007. odobrio kratkoročne zajmove u iznosu 7.500.000,00 kn. Također, od društva u kojem je Fond vlasnik 0,01% temeljnog kapitala, potraživanja iznose 13.853.246,00 kn, a odnose se na potraživanja za dane kratkoročne zajmove u razdoblju od srpnja 2005. do studenoga 2001.

Društvo je u većinskom privatnom vlasništvu, a imatelji državnog portfelja raspolažu s ukupno 37,54% dionica, od kojih je najznačajniji udjel Ministarstva financija (25,0%). Jednako je postupljeno i s društvom u kojem imatelji državnog portfelja imaju 35,23% udjela u temeljnom kapitalu. U kolovozu 2004. odobrena je kratkoročna pozajmica u iznosu 1.151.454,00 kn, koja do vremena obavljanja revizije (srpanj 2008.) nije vraćena.

Iz navedenog proizlazi da je Fond odobravao kratkoročne zajmove i društvima u kojima nema većinski udjel u temeljnom kapitalu, odnosno u kojima su drugi imatelji državnog portfelja ili koja su u privatnom vlasništvu. Uz to, pojedini imatelji državnog portfelja, iako nisu prenijeli dionice i udjele na upravljanje Fondu, društvima u njihovom vlasništvu Fond je odobravao kratkoročne zajmove. Fond nema jasno određene kriterije za odobravanje kratkoročnih zajmova. Postupanjem na opisani način pojedina nelikvidna društva dolazila su do kreditnih sredstava, za čije se odobravanje Fond morao dodatno zaduživati.

HZMO je u poslovnim knjigama iskazao potraživanja od Fonda u iznosu 1.083.385.601,00 kn, od čega se na potraživanja za više ustupljenu nominalnu vrijednost dionica i udjela pri međusobnoj zamjeni dionica u razdoblju od 1994. do 2000., odnosi 914.571.639,00 kn, te na prodaju dionica iz portfelja, za pokriće kapitalnih izdataka, putem Varaždinskog tržišta vrijednosnica 168.813.962,00 kn.

Navedena potraživanja HZMO nisu iskazana u poslovnim knjigama Fonda. Državni ured za reviziju je u Izvješću o obavljenoj reviziji u ranijim godinama, predložio HZMO da poduzme mjere za naplatu potraživanja odnosno usklađenje međusobnih potraživanja i obveza s Fondom. Na temelju navedenog prijedloga Državnog ureda za reviziju, u Fondu je održan sastanak s predstavnicima HZMO, radi usklađenja međusobnih potraživanja i obveza, te je donesen zaključak da Fond prihvaća izvještaj HZMO o stanju potraživanja s osnove zamjene i prijenosa dionica između Fonda i HZMO i za prodane dionice za pokriće kapitalnih izdataka.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje obveza prema HZMO u poslovnim knjigama Fonda, te predložio poduzimanje mjera za rješenje obveza. Naložio je i utvrđivanje kriterija za odobravanje pozajmica trgovačkim društvima.

- 8.2. *Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju o utvrđivanju kriterija za odobravanja pozajmica društvima u kojima Fond nema većinski udjel, Fond je naveo da se radi o trgovačkim društvima u kojima je udjel državnog portfelja u temeljnom kapitalu veći od 25,0%, te da su imatelji dionica Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva ili Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.***

Spomenuta društva su se nalazila u postupku restrukturiranja odnosno u fazi pripreme za privatizaciju, te je Upravni odbor Fonda iznimno donosio odluke o pozajmicama na prijedlog ili po prethodno pribavljenoj suglasnosti resornog ministarstva.

Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju o evidentiranju obveza prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u poslovnim knjigama, te poduzimanju mjera za rješenje obveza, Fond je obrazložio da su u tijeku pregovori s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje o poduzimanju mjera za rješenje obveza.

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Fond je za 2007. planirao prihode u iznosu 143.100.000,00 kn te rashode u iznosu 170.007.240,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 92.909.417,00 kn (od čega 11.531.006,00 kn iz sredstava za osnivanje i djelatnost Fonda), a rashodi su izvršeni u iznosu 92.909.417,00 kn.

Za obavljanje poslovanja tijekom 2007. Fond nije donio godišnji program rada, niti je nadzorni odbor obavljao nadzor nad zakonitošću poslovanja. Tijekom 2007. obavljani su poslovi započeti u ranijim godinama.

Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, raspolaganje portfeljem, davanje pozajmica, te postupke javne nabave, nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 10. studenoga 2008.